

Kanin 2012–2016

Jože Tomšič

Že skoraj petindvajset let je obiskovanje Kaninskih podov ena od stalnic članov Jamarskega kluba Novo mesto. Za vsemi temi leti se skrivajo prizadevanja po odkritju »naj globine«, se približati magični meji –1000 metrov in želje po mističnem sobivanju z naravo na +2000 metrov, želje po adrenalinu, druženju in spoznavanju samega sebe. In tem ciljem, željam, smo jamarji sledili tudi v opisanem obdobju.

Raziskovanja, aktivnosti, dosežki

V letih 2012–2016 je bilo na Kaninu zabeleženih 40 akcij. Raziskovanje v letu 2012 se je začelo v sredini avgusta s pregledovanjem terena jugovzhodno od Malega Talirja. V zapisih sta ga udeleženca Andrej Hudnik in Uroš Mervič označila kot »nov teren«. Pregled sta opravila na petdnevni akciji in označila 15 novih vhodov, od tega sta pet vhodov prepoznala kot obetavna brezna. Svoje ugotovitve sta članom predstavila na klubskem sestanku, kar je sredi septembra privedlo do novega obiska Kanina. Za cilj so si postavili pregledati obetavne vhode, kar jim je v glavnem tudi uspelo.

Na drugi odpravi so bili pregledani trije vhodi. Iz dnevnika akcij je moč razbrati naslednje informacije: NM 156 – globina pribl. 80 metrov, krušljivo brezno, na dnu skalna razpoka, skozi katero se vidi 10-metrsko ozko nadaljevanje; NM 158 – raziskano do globine 78 metrov, možno nadaljevanje in NM – 160, kombinacija skalnega vhodnega brezna, strmih snežišč, brezna v ledu in ledenih čepov z luknjami med ledom in steno. Prva luknja je bila razširjena, druga skoraj. Trenutna globina okoli 40 metrov. Na drugi odpravi so sodelovali Andrej Hudnik, Mihael Rukše, Damijan Šinigoj in Andrej Jaklič.

Konec septembra se je na Kanin podala še tretja odprava. Razdeljeni v dve skupini so na tridnevni akciji raziskovali v petih objektih. NM 158 so poglobili za 2 metra, nadaljevanje pa so označili kot trenutno neperspektivno. Izvedel se je tudi pregled NM 160 in 161, kjer pa so bila možna nadaljevanja zaprta s snegom ali pa ledom. V NM 97 se je na globini 20 metrov pojavila nova ožina, ki pa jim je ni uspelo razširiti. Slabo vreme je botrovalo odločitvi, da se je ekipa lotila tudi vprašanja, ki nam ga je že vrsto let zastavljalo brezno poleg bivaka. Gre za »brezno s prepihom«, kot smo mu tedaj rekli. Vhodni del smo vsake toliko časa grizli, vendar se ga resno ni lotil nihče. Po večurnem širjenju je ožina prepustila v še vedno ne ravno ljub prehod, ki je pod sabo skrival po takratni oceni 20-metrsko brezno. Nove dele sta pregledala Anže in Davor. Ugotovila sta, da nadaljevanje v neznano preprečuje neprehoden meander, iz katerega močno piha. Tako se je pričela zgodba o Kremenčku, ki smo se ji posvetili na poznejših odpravah. Na tretji odpravi so sodelovali Anže Tomšič, Davor Kacin, Matic Jaklič,

Tjaša Božič in Srečko Vidic. V letu 2012 je bilo v Katastre JZS oddano 11 zapisnikov, ki so bili vezani na raziskovanje Kanina, avtorja: Andrej Hudnik 4 in Uroš Mervič 7.

V začetku leta 2013 se je porušila kaninska žičnica, zato je bila tega leta izvedena samo ena tridnevna odprava. Na njej smo raziskali sedem potencialnih jam, štiri pa so zadostovale za registracijo: Uroš Mervič je raziskal eno in Miha Primc tri. Udeleženci tabora leta 2013 so bili Tanja Šušteršič, Miha Primc in Uroš Mervič.

V letu 2014 se je zaradi izpada žičnice organizacija odprave pričela že v začetku maja. Začeli smo se povezovati z drugimi klubi, predvsem zaradi medsebojne pomoči in organizacije polnjenja akumulatorjev. Prvenstven namen odprave v začetku avgusta je bil obuditi delo v NM 9 in nadaljevati prekinjeno širjenje v NM 97. Prve dni smo se posvečali omenjenima objektoma, vendar vidnejših napredkov ni bilo. NM 9 smo na dveh akcijah podaljšali za dobrih 6 metrov, se soočali z močnim prepiphom in problemom odmikanja materiala.

V NM 97 nam jo je zagodel snežni čep, tako da dodatnih metrov nismo pridobili. Predzadnji dan smo se lotili širjenja vhodnega dela in v nadaljevanju meandra v Kremenčku (NM 200). Po nekaj urah dela nama je z Andrejem uspelo razširiti 5-metrski meander in prišla sva do manjše odprtine nad novim breznom. Padec kamenja je dal grobo oceno globine med 40 in 50 metri. Kremenček gre torej naprej. Raziskovali smo Anže Tomšič, Andrej Gašperič, Srečko Vidic in Jože Tomšič.

Konec avgusta sva jamo Kremenček obiskala z Andrejem s ciljem, da prebijeva ožino nad novimi deli. Po preboju ožine nad 45-metrskim breznom sva prišla do globine 88 metrov, kjer sta naju znova ustavila ožina in prazen akumulator. To je bilo tudi zadnje dejanje na Kaninu v letu 2014.

Priprave na raziskovanje v letu 2015 so bile povezane z nakupom nekaj potrebne opreme, ki smo jo po dolgem času transportirali s pomočjo helikopterja. Ciljni objekt je bil Kremenček, sledili pa so tudi pregledi terena, kot vsako leto do sedaj. V Kremenčku smo že prvi dan prišli do globine 98 metrov. Kljub pomoči članov iz drugih klubov in 50-urnemu delu, nam ni uspelo priti do obetavnega prehoda. Razveseljevalo nas je samo dejstvo,

Klemen pred meandrom v NM 9. FOTO ANŽE TOMŠIČ

Helaktit v NM 200. FOTO MIHAEL RUKŠE

Nazdravljanje po preboju v NM 200. FOTO ANDREJ GAŠPERIČ

ki se mu pravi močan prepih. V prvem delu raziskovanja Kanina smo sodelovali Anže Tomšič, Mihael Rukše, Andrej Gašperič, Črt in Zdravko Bučar ter Jože Tomšič. Pri raziskovanju Kremenčka sta sodelovala še Matjaž Božič (DZRJ Simon Robič) in Branimir Janković (ASAK Beograd).

Konec avgusta sem sodeloval tudi na dveh medklubskih akcijah v breznu Vstala Primorska, katerega vhod je nad Starim Skalarjem. Širjenje je potekalo na globini 100 metrov, po preboju smo dosegli globino 110 metrov in nadaljevanje v ozkem meandru.

V letu 2016 sta bili organizirani dve odpravi. V poletnem terminu smo nadaljevali s širjenjem Kremenčka. Garaški del sta v prvih štirih dneh opravila Andrej in Črt, ko sta neprehoden rov spremenila v dokaj normalen prehod. Sledili sta še dve ožini, ki sem ju izmenično razširil s Črtom in Andrejem. Na dnu obetavnega manjšega brezna nas je znova zaustavil neprehoden meander. Za njim se je slišalo rahlo bučanje, verjetno zaradi padavinske vode. Žal se nam je pokvaril vrtalnik, zato bo širjenje moralo počakati na leto 2017. Po grobi oceni smo Kremenčka poglobili za okoli 20 metrov, skupna globina pa znaša 117 metrov. Klub ima tako na Kaninu novo stometerco, kar tudi nekaj pomeni. V Kremenčku smo delali Zdravko in Črt Bučar, Jure Novak, Andrej Gašperič ter Jože Tomšič. Z enodnevno udeležbo sta se nam pridružila tudi Uroš Mervič in Miha Primc, ki sta želela preveriti vprašaj v NM 150. Žal jima je zagodel kaninski škrt in vhod v objekt skrnil. V jesenskem terminu sta se na lov za novimi metri v NM 9 podala Klemen Mihalič in Anže Tomšič. Prehodnost v meandru sta podaljšala za 6 metrov, do preboja pa ni prišlo. Ker sta bila sama, sta imela težave s transportom materiala iz prekopanega rova. Za lažje in udobnejše bivanje sta izkoristila zvezni bivak. Tlaka v NM 9 je bila tako zadnja akcija v tem petletnem obdobju.

Bivak in okolica

Za potrebe raziskovanj in udobnejšega bivanja smo v zadnjih letih poskrbeli tudi za nekaj novosti oziroma sprememb. Zamenjali smo glavno ponjavo (cerado), katere povečanje kakor tudi neprepustnost zagotavljata boljšo zaščito pred dežjem in vetrom. Kupili smo nove podloge, s čimer smo povečali udobnost bivanja, predvsem spanja, prav tako nekaj dodatne posode in zamenjali dotrajan kuhalnik. Za shranjevanje živil, teh je več kot v izobilju, jamarske opreme, drugih potrebščin, smo v bivak pripeljali nove sode in s tem povečali kapaciteto stalne vode. Uredili smo pristajališče za helikopter in izravnali teren za dodatne šotore, pri čemer smo enega tudi kupili. Trenutna jamarska oprema zagotavlja normalno raziskovanje vsaj dvema ekipama hkrati. Na zalogi je ustrezna količina vrvi, kovačije, lahke gradbene mehanizacije in druga oprema. V letu 2016 smo ustrezno rešili problem povezan s polnjenjem akumulatorjev.

Načrti

Na Kaninu sta trenutno opremljeni in pripravljene za širjenje dve jami. NM 9: delovišče na ocenjenih 100 metrih globine, z močnim prepihom in tudi dobro perspektivo. Raziskovanje objekta zahteva večje število udeležencev, glavni problem pa je trenutno odmikanje materiala. Izpostaviti je treba, da leži malo več kot 50 metrov nad vhomom nove 1000-meterce, tako imenovane P4, vse skupaj pa je nad breznom Rene. NM 200 – Kremenček: brezno, ki je vtilo nov veter v jadra raziskovanja Kanina. Trenutna globina okoli 120 metrov s perspektivnim nadaljevanjem in prav tako močnim prepihom. Pri širjenju ni nobene prostorske stiske, prednost pa je bližina tabora. Prav tako je v NM 200 še nešteto vprašanj, ki se jih sploh še nismo lotevali. Nikakor pa ne smemo pozabiti na NM 97. Ta leži v neposredni bližini vhoda v Huevos s trenutno globino več kot 420 metrov in z možnimi nadaljevanji. In seveda, odprta je še vedno vsa prostranost Kanina. Nazadnje, mogoče Azaleja, z globino 302 metra in možnim nadaljevanjem.

Čeprav v tej petletki nismo prišli do tako zelene magične globine, pa je za nami več novih odkritij, novih globin in novosti, ki smo jih uvedli v taboru za udobnejše bivanje. Obnovljenih in vzpostavljenih je bilo veliko novih poznanstev, pridobljenih življenjskih in raziskovalnih izkušenj ter ne nazadnje spoznanj samega sebe. Biti malo drugačen, biti svoboden, biti »Kanin!«

Bratje »Dalton«. FOTO ANDREJ GAŠPERIČ